

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 4ο – 5ο

Ιουλιος – Οκτωβριος 1985

Διμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΙΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Ανωτέρα Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων
Σεβαστουπόλεως 16 – Αθήνα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία – Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο – Εκτύπωση

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 – 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εμβάσματα – Επιταγές
Περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πύργος Αθηνών – Γ' κτίριο II: 1α
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 7702861

Τιμή τεύχους 100 δρχ.
Για σπουδάστριες 50 δρχ.
Ετήσια 500 δρχ.
Ετήσια στο εξωτερικό \$10

ΑΦΙΕΡΩΜΑ στην ΕΛΕΝΗ ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ

1. Της Συντάξεως
2. Ελένη Πατρινέλη
*Β. Λανάρα. Από το βιβλίο:
ΤΑ ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΔΕΛΦΩΝ
ΤΟΥ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ» 1875-1975*
3. Εγκύκλιος του Προέδρου του ΔΣ του «Ευαγγελισμού»
με την αποχώρηση της Ε. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ από το Νοσοκομείο λόγω συν-
ταξιοδότησεως, 1972
4. Η Ε. Πατρινέλη ως Διευθύνουσα του «Ευαγγελισμού»
Α. Δημητριάδου
5. Η Ε. Πατρινέλη ως Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΣΔΝΕ
Στ. Παπαμικρούλη
6. Ελένη Πατρινέλη - Αναδρομή
Α. Ζαφειρίου
7. Ελένη (Λέλα) Πατρινέλη
Γ. Ράμμου
8. Εις Μνήμην
Α. Μάνου
9. Ελένη Πατρινέλη
Κ. Γαρδίκια
10. Απονομή του βραβείου «Αδελφής Νοσοκόμου» του Ιδρύματος
«ΚΑΤΙΓΚΩ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΗΣ ΧΡ. ΛΑΙΜΟΣ». Έκθεση
11. Ομιλία
Η. Παπαβασιλείου
12. Ομιλία
Ο. Λουρίδη
13. Αντιφώνηση
Α. Δημητριάδου
14. Στην Ελένη Πατρινέλη. Ποίημα
Α. Κουβέλη
15. Σύγχρονοι τάσεις της Νοσηλευτικής
Ε. Πατρινέλη
16. Οργάνωση και Διοίκηση των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών
Ε. Πατρινέλη

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΟΜΙΛΙΑΣ
 τοῦ κ. Ἡρακλῆ Παπαβασιλείου

Σεβασμιώτατοι, Σεβαστοί Πατέρες, Κυρίες καί Κύριοι,

Ἡ ἐπιλογή διά τό βραβεῖον Ἀδελφῆς Νοσοκόμου ἀνήκει εἰς εἰδικήν 7μελῆ Ἐπιτροπήν ἀποτελουμένην ἀπό τόν Πρόεδρον τοῦ ΕΕΣ Καθηγητήν κ. Ὁρέστην Λουρίδην, τόν Καθηγητήν κ. Γεώργιον Ράμμον, τούς Διευθυντάς τοῦ Θεραπευτηρίου *Εὐαγγελισμός* κ. Παναγιώτην Σταυρέα καί τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Νικόλαον Μαρκέτον, ὡς καί τās Διευδυνούσας Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, Εὐαγγελισμοῦ καί τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἐκκλησίας Δίδας Στέλλαν Πισπιρίκου, Ἀρίστην Δημητριάδου καί Βασιλικήν Τζεῦράνη. Ἡ ἐκλεκτή ὄντως ἐπιτροπή, πρὸς τήν ὁποίαν θερμὰς ἀπευδύνει τό Ἰδρυμά μας εὐχαριστίας, εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις της, ἐξήτασε τās διαφόρους ὑποψηφιότητας, ἀπεφάσισεν ΟΜΟΦΩΝΩΣ νά δοθῆ τό πρῶτο αὐτό βραβεῖον (μεταθανατίως) εἰς τήν Ἑλένην Πατρινέλη.

Ἐκ τῶν παρόντων εἰς τήν αἴθουσαν αὐτήν, πολλοί ἀσφαλῶς εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐγνώρισαν τήν ἀείμνηστον Ἑλένην Πατρινέλη τήν ἡγετικήν αὐτήν φυσιογνωμίαν τῆς Ἑλληνικῆς Νοσηλευτικῆς, καί φοβοῦμαι ὅτι ὅσα καί ἂν πῶ δέν δά μπορέσω ἐπαρκῶς ἔστω νά τήν σκιαγραφήσω.

Ἐξεκίνησε ὡς ἐδελόντρια ἀδελφή, ἀπέκτησε τό πτυχίον Βοηθοῦ Ἐπισκεπτρίας καί ἐν συνεχείᾳ τό δίπλωμα τῆς Σχολῆς Ἀδελφῶν Νοσοκόμων τοῦ ΕΕΣ. Ἡ βαθεῖα συναίσθησις τῆς ἀποστολῆς της τήν ὤθησε πρὸς ἀπόκτησιν ὑψηλοτέρων γνώσεων, δι' αὐτό μετεκπαιδεύεται εἰς ΗΠΑ καί Καναδά. Μέ διακεκριμένα πλέον προσόντα, ἀφοσιώνεται μέ ἀγάπη καί πίστη εἰς τό ἔργον τῆς Ἀδελφῆς. Ὡς Ἐπισκέπτρια Ἀδελφή στήν ἀρχή στό Πολυϊατρεῖο τοῦ Βύρωνος καί τό Ἀντιφυματικόν Ἰατρεῖον τοῦ ΕΕΣ. Κατόπιν, ὡς Βοηθός Διευδυνούσης, εἰς τό Μαιευτήριον «Μαρίκα Ἡλιάδην» καί ἐπί μακρόν ὡς διδάσκουσα εἰς τήν Σχολήν Ἐπισκεπτριῶν. Καταλήγει εἰς τό Θεραπευτήριον *Εὐαγγελισμός* ὅπου ἀπό τό 1940 ἕως τό 1945 ὑπηρετεῖ ὡς Ὑποδιευδύνουσα στά δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια τοῦ πολέμου καί τῆς Κατοχῆς, προσφέρουσα πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τό Ἔθνος. Ἀπό τό 1945 ἕως τό 1972 ὑπηρετεῖ ὡς Διευδύνουσα, τριάντα περίπου χρόνια καί προσφέρει ἀνεκτίμητες υπηρεσίες. Ἀποσύρεται τό 1972 μέ τόν τίτλον τῆς Ἐπιτίμου Διευδυνούσης.

Συνεπλήρωσε ἔτσι μισόν αἰῶνα δράσεως, ἀφωσιωμένη εἰς τό πολύπλευρον ἔργον της, μέ ἱεραποστολική ὄντως φλόγα. Τό Νοσοκομεῖο εἶναι τό σπίτι της. Οἱ ἀδελφές καί οἱ ἀσθενεῖς ἢ οἰκογένειά της. Ὅλα τά παρακολουθεῖ. Ὅλα τά ἐλέγχει. Παντοῦ ἐπιβάλλεται τό κύρος τῆς προσωπικότητός της. Ἡ μέριμνά της διά τήν ἄνοδον τῆς Νοσηλευτικῆς εἰς τόν τόπον μας εἶναι συνεχῆς. Ἀγωνίζεται διά τήν τελειοτέραν κατάρτισιν καί τήν ἐπιμόρφωσιν τῶν ἀδελφῶν. Τίς ἐνθαρύνει νά συνεχίσουν σπουδές εἰς τό Ἐξωτερικόν. Δεκάδες ἐξ αὐτῶν λαμβάνουν ὑποτροφίας τῆ εἰσηγήσει της.

Μέ τήν μόρφωσιν, τήν κοινωνικότητα, τήν ἀξιοπρέπειαν, τήν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακῆρος της καί τήν καλλιεργημένην χριστιανικήν προσωπικότητά της ἐνέπνευσε ἑκατοντάδες νέων Ἀδελφῶν καί ἐξύγωσε τόν δεσμόν. Ἦταν πάντοτε πρόθυμη νά ἐφαρμόζη νέα συστήματα διά τήν βελτίωσιν τῆς νοσηλευτικῆς περιδάλγεως τῶν ἀσθενῶν. Ἀνέδεξε μέ ἐμπιστοσύνη ὑπεδύνους δέσεις εἰς νέας συνεργάτιδάς της αἱ ὁποῖαι ἐπέστρεφαν μετά σπουδᾶς εἰς τό Ἐξωτερικόν. Ἐπί τῶν ἡμερῶν της ὁ *Εὐαγγελισμός* ἔζησε λαμπράς ἡμέρας ἀπό ἀπό-

μεως νοσηλευτικῆς. Ειργάσθη μέ υποδειγματικήν δραστηριότητα, ζῆλον καί ἐνθουσιασμόν διά τά θέματα ὄλων τῶν Ἀδελφῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΔΣ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Διπλωματούχων Ἑλληνίδων Νοσοκόμων (1954 – 1965) καί ὡς Πρόεδρος αὐτοῦ (1965 – 1974).

Ἄλλά καί διεθνῶς ἦτο γνωστή ἡ Ἑλένη Πατρινέλη. Ἐξεπροσώπει τήν Ἑλλάδα εἰς διεθνῆ νοσηλευτικά καί ὑγειονομικά συνέδρια καί ἐχρημάτισε μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Διευθυνουσῶν Ἀδελφῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν τῆς Παγκοσμίου Ὄργανώσεως Ὑγείας. Ἐλαβε πλῆθος τιμητικῶν διακρίσεων, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τό διεθνές βραβεῖον Florence Nightingale. Αἱ διακρίσεις αὐταί, ἀπετέλουν διά τήν Ἑλένην Πατρινέλη ὤδησιν διά περισσοτέραν δρᾶσιν καί προσφοράν. Ὅσοι τήν ἐγνώρισαν, ἀναφέρει ἡ εἰσηγητική ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, οὐδέποτε ἐλπισμόνησαν τήν σεβασμίαν αὐτήν δέσποινα, ἡ ὁποία μέ τήν ἐπιβλητικότητα τοῦ φυσικοῦ της ἀναστήματος, φωτιζομένου ἀπό τās λάμψεις τοῦ ἀδαμαντίνου χαρακτῆρος της, ἄφινεν ἔκθαμβον τόν συνομιλητήν της διά τήν εὐδυκρυσίαν της, τό ὑψηλόν της ἦθος καί τήν ὑψηλήν ἀντίληψιν τοῦ νοσηλευτικοῦ ἔργου. Ὁ κλάδος τῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων ὑπῆρξε εὐτυχής, καταλήγει ἡ ἐκθεσις, διότι ἐπί μισόν αἰῶνα ἐμεσουράνησε εἰς αὐτόν μέ τό ἔργο καί τήν προσωπικότητά της ἡ Ἑλένη Πατρινέλη, πού μολονότι ἔχει φύγει σήμερον ἀπό τήν ζωήν, ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ νά τόν φωτίζει μέ τήν ἀκτινοβολίαν τῆς προσωπικότητός της καί τοῦ ἔργου της.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλοι δά χειροκροτήσουν τήν βράβεισιν ἀπό τό Ἴδρυμα Λαιμοῦ τῆς Ἑλένης Πατρινέλη. Ἄς εἶναι αὐτό ἓνα «εὐχαριστῶ» διά τήν μεγάλην προσφοράν της εἰς τόν τόπον μας. Καί ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη της.

Οἱ συγγενεῖς τῆς Ἑλένης Πατρινέλη εἶχαν τήν εὐγένειαν νά παραχωρήσουν τό χρηματικόν ἔπαθλον τοῦ βραβεῖου εἰς τόν Ἐθνικόν Σύνδεσμον Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ἑλλάδος, διά νά ἀποτελέσῃ τήν βάση πρὸς συγκέντρωσιν ἱκανοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ διά τοῦ ὁποίου δά προκηρύσσεται κατ' ἔτος Ἐπαθλον ἢ Ὑποτροφία «Ἑλένης Πατρινέλη» διά μίαν ἀδελφήν Νοσοκόμον. Συγχαίρομεν τούς οἰκείους τῆς Ἑλένης Πατρινέλη διά τήν εὐγενῆ αὐτήν χειρονομίαν...

Σεβασμιώτατοι, Κυρίες καί Κύριοι,

Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν καί ἄλλοι κληρικοί καί διδάσκαλοι καί ἀδελφαί νοσοκόμοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν προσφέρει πολλά εἰς τήν κοινωνίαν καί ἔχουν νά ἐπιδείξουν ἔργον ζηλευτόν. Μόνον ὁ Παντογνώστης Θεός ἔμπορεῖ νά γνωρίζῃ ἕκαστον καί τόν ἔργον αὐτοῦ. Τό Ἴδρυμα Λαιμοῦ ἀνθρωπίνως ἔκρινε, βάσει τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων, καί διά τῶν ἀρμοδίων ἐπιτροπῶν ἐπέλεξε καί δά τιμήσῃ ἐντός ὀλίγου τούς βραβευομένους καί ἐν τῷ προσώπῳ των τόν κλάδον τόν ὁποῖον ἕκαστος ἐκπροσωπεῖ. Τιμᾷ ἀπόγε τό Ἴδρυμά μας τόν Πατέρα Νήφωνα, τόν Δημήτριον Γλύκαν, τήν Ἑλένην Πατρινέλη, τήν Μαίρην Σταυρίδου, τήν Καλλιόπην Μερσινιά. Ἄλλά δι' αὐτῶν τιμᾷ τόν παππᾶ, τόν δάσκαλο, τήν Ἀδελφήν Νοσοκόμο. Τιμᾷ τούς πνευματικούς ἐργάτες καί τίς πνευματικές ἀξίες, πού ἀποτελοῦν τά θεμέλια τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς.